

IZ GLASIL OZD

DONIT

Dezintegracija v DONITU

Iz pogovora z glavnim direktorjem Jožetom Zagorcem, je razbrati, da glede dezintegracij lahko ugotovimo, da Donit ni nikakršna izjema in da je v Sloveniji v tem trenutku še veliko organizacij, kjer se posamezni deli izločajo. Zato trdim, da predlog reorganizacije Donita ni ključni razlog za izločanje. Tako sta se na primer KEMOSTIK in FENOLIT odločila, da gresta iz Donita, še predno je predlog za reorganizacijo zagledal luč sveta. Oba sta v elaboratih o izločitvi ugotovila, da novi zakon o podjetjih predvideva drugačno organiziranost in da v teh razmerah v Donitu ne vidita zadostnega poroka za nadaljnji razvoj. Dezintegracijski procesi so delno tudi posledica „zgodovinskih odločitev“ Donita. Nekateri dislocirani TOZD-i so bili v Donit integrirani zato, ker je tako hotela tedanja politika, ki ni upoštevala resničnih ekonomskih podlag. Kasneje pa (objektivno) ta politika ni bila naklonjena „pretresljivim“ spremembam organiziranosti.

V vodstvu Donita smo se tokrat pripravili zelo hitro sporazumovati s tistimi TOZD-i, ki se izločajo iz Donita. Pri tem sporazumevanju, pa je treba poudariti, da smo skupaj s TOZD-i, ki se izločajo, sprejeli petletni in letni plan, v katerem smo med drugim potrdili tudi plan zaposlovanja. Zato bomo vztrajali, da za višek delavcev dogovorimo skupno zagotavljanje socialne varnosti za obdobje, ko bomo nekatere preusmerjali na druga dela, jih prekvalificirali itd.

LEK KOLEKTIV

Primerjamo se s panogo

Pri izvozu je LEK s 14,7 odstotnim deležem skupnega izvoza članica splošnega združenja kemične in gumarske industrije Slovenije drugi največji izvoznik takoj za Savo Kranj in pred Cinkarno Celje ter Krko, ki ima 12,5 % delež skupnega izvoza.

Dohodek je zaradi stroškovnega udarca ob omejeni možnosti dvigovanja cen zdravil na domačem trgu v Leku naraščal počasneje od celotnega prihodka, kar je sicer značilnost celotne slovenske kemične dejavnosti. Rast čistega dohodka je najhitrejša v predelavi kemičnih izdelkov; tudi v Leku je precej ugodnejša kot drugod v slovenski industriji in gospodarstvu.

Prirastek akumulacije je najvidnejši v naši delovni organizaciji. Prevladujoče dobre ocene poslovanja in prvih devetih mesecih tega leta so vzpodbudne. So rezultat prizadevanj vseh zaposlenih, tako delavci in delavci ob strojih kot oni, za njihovo hitrejše kroženje, za čim manj zalog itd.

V dobi inflacije, katere krutost vsak dan bolj spoznavamo, je nadvse pomembno, da niti za trenutek ne zaspimo. V naši vni nismo niti malo popustili, če želimo zagotoviti nemoteno poslovanje in solidne rezultate tudi v naprej. Te pa lahko dosežemo:

- če bomo uresničili načrtovani obseg prodaje
- pospešili izterjavo neplačanih terjatev pri kupcih našega blaga doma in v tujini
- in zadržali rast stroškov vsaj v mejah sprememb tečaja naše valute.

ISKRA

Iskra brez Evrope ne bo mogla, Evropa brez nas ...

Vedno bolj zaostajamo za svetovno konkurenco, naša prednost na domačem tržišču pa se zmanjšuje — izvoz imamo še vedno precej razdrobljen, saj prodajamo v 66 dežel po svetu. Odločiti se moramo za pravilno tržno in širšo politiko Iskre ter s tem za temeljite spremembe v poslovnih odnosih znotraj sistema in do tržišča.

Iskra brez EGS ne bo mogla. EGS brez Iskre pa lahko. Izdelati moramo posebno projektno študijo „Iskra v Evropi 92“. Tržno razdrobljena Iskra, ki v mnogih programih ne dosega niti minimalne kritične mase, ne bo učinkovit parter Evropi po letu 1992.

To je le nekaj misli, izrečenih na 17. konferenci trženja Iskre, tradicionalnem vsakoletnem delovnem pogovoru Iskrinih tržnikov ter vodilnih predstavnikov iz Iskrinega razvoja proizvodnje, servisiranja in drugih organizacij. Po mnenju večine udeležencev je konferenca obravnavala prave in najbolj aktualne probleme, saj se je osredotočila predvsem na spremembe, ki jih napovedujejo tudi zakon o podjetjih, največ poudarka pa je dala uvedba skupnega evropskega trga 1992 in mestu Iskre v tej skupnosti.

DEKORATIVNA

Inovator leta Dekorativne

Inovator leta DO Dekorativne je Jadran STEVANOVIČ, vodja proizvodnje v TOZD Proizvodnja tkanin.

Tov. Stevanović je s tehnično izboljšavo — lepljenje trakov za SMIT STATVE TS L — preprečil v proizvodnji zastoj, ki bi nastal zaradi nepravčasne dobave trakov iz uvoza. Razen tega pa je z izboljšavo omogočil podaljšano uporabo trakov skoraj za polovico, s čimer je dosegel tudi velik letni prihranek, saj je s tem zmanjšal uvoz trakov. Nagradjenec je med drugim dejal: „Za povečanje števila inovacij je potrebno premagati eno od človekovih slabosti — to je nevoščljivost. V Ravenski železarni so ta problem rešili tako, da inovacijski dohodek poleg inovatorjev delijo tudi na ostale delavce, ki pri inovaciji niso sodelovali.“

Inovativne dejavnosti je v naši DO še premalo. Da bomo imeli na tem področju še več uspehov je potrebna množica inovacij in inovatorjev. Zato pozivamo vse sodelavce, da postanejo inovatorji“.

LITOSTROJ

Za večjo kakovost

Sodobni tokovi na svetovnem trgu vedno bolj poudarjajo zahteve po visoki kakovosti in sposobnosti njenega zagotavljanja in dokazovanja. Zato je ob sodobnih tehnoloških procesih nujna tudi sodobna in zahtevna laboratorijska oprema, s katero ugotavljamo lastnosti in spremljamo kakovost izdelkov.

Zavedajoč se takih zahtev in gibanj smo se v Litostroju, ob odločitvi za investicijo v težki program naše proizvodnje, odločili tudi za nabavo nove opreme za naše laboratorije, katere namen je, ob ugotavljanju kakovosti naših proizvodov, v veliki meri tudi razvojna funkcija. V to opremo sodijo instrumenti in naprave za kemične, mehanske in metalografske preiskave, katere nabava se bo realizirala prav v teh dneh.

Oprema stane preko 1 milijon DEM.

IMP GLASNIK

V IKU so 16. decembra podelili priznanja osemdesetim jubilarom iz vseh IKOVIH tozdov in iz delovne skupnosti. Ob tej priložnosti so pripravili kulturni program, ki so ga izvajali učenci osnovne šole Alojza Kebeta. Peli so, recitali in izvedli skeč.

Jubilante je nagovoril direktor delovne organizacije IKO Rudi BUKOVAC. Potem, ko je podal kratek oris zgodovine Ika in razgrnil razvoj kovinske dejavnosti, s katero se ukvarjajo Ikovci TOZD-i je poudaril da gre zahvala jubilarantom, ki so sodelovali pri tem razvoju. Povedal je še nekaj ikovih usmeritev in jubilarantom čestital za 10, 20 in 30 letni jubilej ter jih spodbudil, da bi še naprej dobro delali kot doslej.

COLOR MEDVODE

Sanacijski program se uresničuje

Delovna organizacija COLOR, ki ima že več kot 150 let dolgo tradicijo in zaposluje okoli 700 delavcev, je pred tremi leti začela v hude težave. Sprejeli so sanacijski program, katerega zdaj izvajajo. Kako, smo se pogovarjali z njihovim direktorjem dipl. ekonomistom Rihardom JEREBICEM.

„Lanskoletno poslovanje smo zaključili brez izgub. To bo solidno izhodišče za dokaj uspešno poslovanje v tem letu, seveda ob normalnih pogojih gospodarjenja. Bistvenih sprememb ali načrtov v letu 1989 nimamo. Načrtujemo odpravljanje vsaj dela ekoloških problemov, v kar bomo vložili veliko denarja. Računamo, da bo obseg poslovanja nekje na isti ravni kot je bil lani. Novih vlaganj in novih programov letos ne bo, pač skušamo sedanje stanje obdržati, našo poslovnoto in kakovost pa dvigniti na višjo raven.“

Kakšen je obseg vaše proizvodnje in koliko izvažate?

Celotna proizvodnja je okoli 45.000 ton letno, od tega 15 tisoč umetnih smol, ostalo pa so premazna sredstva. Imamo zagotovljene zunanje trge, na katerih se bomo poskušali obdržati in še utrditi. Na klirinško tržišče bomo izvažali toliko kot doslej. V Sovjetski zvezi deminjo iztržimo za premake okoli 7 milijonov dolarjev, kar je za naše razmere dovolj, medtem, ko imamo možnosti da na zahodne trge več izvozimo. Vendar je to odvisno od rentabilnosti tega izvoza, od naše

ekonomske politike in dohodkovne stimulacije izvoznikov.

Color Medvode sicer izvažajo petino svoje proizvodnje, od tega dve tretjini na vzhodni trg.

Proizvajamo najširšo paleto premaznih sredstev za potrebe gradbeništva, lesne industrije in še katere. Letos bomo še bolj odločno uveljavljali ladijski program, ki je na zahodnem tržišču zelo iskan.

Na vprašanje o domači konkurenci, je Rihard Jerebic nadaljeval: „Spadamo med štiri večje delovne organizacije v Jugoslaviji (DUGA Beograd, CROMOS Zagreb, HELIOS Domžale in COLOR Medvode). Po obsegu in velikosti so približno vse enake. Vseh delovnih organizacij v naši branži pa je okoli 40. Konkurenca na našem trgu je zelo velika. Zdaj nam pa konkurenca delajo še uvozniki. Celotna proizvodnja je vredna 60 milijonov dolarjev, od tega okoli 15 milijonov iztržimo od izvoza.“

Ob tej priložnosti bi rad povedal, da smo pripravljene na pogoje tržnega gospodarjenja in pozdravljamo napovedane reforme, zlasti gospodarsko.

Želimo, da bi novoizvoljena vlada bila bolj učinkovita kot Mikuličeva. Želimo delati v čim boljših gospodarskih pogojih, kajti samo od teh in naše učinkovitosti in kakovosti je odvisno kako se bomo uveljavljali na domačem trgu in zlasti na svetovnem trgu.“

Ivan ŠUČUR

IZOBRAŽEVANJE DELAVCEV V OBRTI

Prevladuje srednja izobrazba

V našem časopisu smo že pisali o delu Medobčinskega sklada za izobraževanje delavcev na področju samostojnega osebnega dela (pokriva izobraževalne in kulturne otrebe 8983 delavcev in delavk 14 občin ljubljanskega območja brez Domžal, Vrhnike in Zasavja). Zgodilo se je veliko zanimivega. Več kot 100 milijonov denarne pomoči so razdelili izobraževalnim ustanovam, uspešno izvedli ekskurzije v Makedonijo, ponudili delavcem in delavkam nekaj specializiranih tečajev, na decembrski skupščini ocenili delo sklada v preteklem letu in se okvirno dogovorili za letošnje ter pridobili najnovije podatke o lastnikih, solastnikih in delavcih v 8.186 obratovalnicah ter o njihovi izobrazbi in kvalifikaciji.

Sklad bo nadaljeval s specializiranimi oblikami izobraževanja ob delu za delavce pri obrtnikih in jih o tem tudi obveščal s pomočjo časnika DELAVEC V OBRTI, Radio Glas Ljubljana (UKV 102,4 MHz) in Radia Trbovlje (UKV 103,9 MHz). Februarja bo tako izobraževanje spet za delavce in delavke iz zasebnih gostinskih lokalov, prvič pa za frizerke in frizerje. Po daljšem času bo sklad spet pripravil dve ekskurziji v tujino. 50 udeležencev bo popeljal na izredno zanimiv splošno obrtni sejem, prav toliko pa tudi na specializiran sejem za kovinsko stroko. Seveda bo vsem, ki se želijo izobraževati ob delu in iz dela, povrnili stroške — prav tako kot po dogovoru osnovnim organizacijam

sindikata delavcev pri obrtnikih oziroma sekcijam pri obrtnih združenjih, v katerih sodelujejo tudi delavci.

In kakšna je izobrazbena in kvalifikacijska struktura lastnikov, solastnikov in delavcev v zasebnem delu drobnega gospodarstva v naši občini.

V naši občini je bilo pred dvema leti 1308 obratovalnic oziroma 1308 lastnikov in solastnikov ter 1860 delavcev in delavk. Delavcev je bilo tako 250 več kot leta 1985.

Instituit za regionalne ekonomske raziskave Ljubljana oziroma njegova sodelavca Franc Dragan in mag. Stanka Setnikar-Cankar sta ugotovila naslednjo izobrazbeno in kvalifikacijsko sestavo: z visoko izobrazbo jih je 7, višjo 162, srednjo 1050 in nižjo 100.

Z visoko kvalifikacijo jih je 95, kvalifikacijo 880, podkvalifikacijo 514 in brez kvalifikacije 360.

Naša občina izstopa v primerjavi z drugimi občinami, ki jih zajema Medobčinski sklad za izobraževanje delavcev na področju samostojnega osebnega dela Ljubljana. Prevladujejo delavci s srednjo izobrazbo in kvalifikacijo, gotovo se ukvarjajo s takšno dejavnostjo v obrti, ki zahteva tovrstna tehnična znanja. To pa seveda ne pomeni, da ne bi bilo koristno, če bi delavci pogosteje potrkali na vrata sklada in povprašali, na kakšen način je mogoče izboljšati izobrazbo.

Stane JESENOVEC

Lek bo gradil nov obrat

13. decembra je Dušan Šinigoj, predsednik IS skupščine SRS in V. Slavinec predsednik RK za energetiko in industrijo obiskal tovarno Lek v Lendavi, kjer namerava ta tovarna zgraditi obrat za proizvodnjo dveh novih antibiotikov — Linkomicin in Kindomicin, ki naj bi se gradila tudi s podporo republike iz razvojnega sklada.

Ti dve farmacevtski surovini še nihče v Jugoslaviji ne proizvaja, obstaja le proizvodnja gotovih farmacevtskih preparatov na osnovi uvoženih substanc. Nov objekt bo zgrajen v Lendavi v neposredni bližini Lekovega obrata higienskih izdelkov. S tem se bodo odprle nove možnosti za zaposlitev predvsem kvalificiranih kadrov.

Zdravila, narejena iz teh preparatov se bodo uporabljala za zdravljenje anaerobnih infekcij.

Naložba pomeni vlaganje v proizvodnjo, ki je pretežno izvozno usmerjena, zato je v skladu s cilji nadaljnega razvoja kemične industrije Slovenije.

Nov objekt za farmacevtsko proizvodnjo ne bo vplival na obstoječe ekološko ravnatežje, saj so v naložbo že vključeni ukrepi za zmanjšanje škodljivih vplivov.

Vesna Žarkovič

ZVEZA ORGANIZACIJ ZA TEHNIČNO KULTURO SLOVENIJE

OBVEŠČA

V času sodobne informacijske družbe je uporaba računalnika tisti dejavnik, ki omogoča hiter in enostaven dostop ter prenos informacij, ki so potrebne za vaše učinkovito delo in poslovno odločanje.

Zveza organizacij za tehnično kulturo Slovenije vam je pripravljena pomagati pri dosegu tega cilja. Posebej za vas smo pripravili pripraviti celovito ponudbo, ki obsega vse potrebne komponente od kompletnega inženiringa, dobave strojne in programske računalniške opreme, izdelave programske opreme po vašem naročilu, mrežnih povezav računalniških sistemov, dobav periferne računalniške opreme... do realizacije kompletnih projektov, ki bodo delo vaše organizacije posodobili in racionalizirali.

Spoštovani uporabniki!

V obdobju od januarja do aprila 1988 bomo za uporabnike računalnikov izvedli seminarje z naslednjimi termini:

NASLOV SEMINARJA	DATUM	URA	CENA
1. Osnovni tečaj računalništva	09.-13. jan.	9.00-14.00	625.000 din
2. Operacijski sistem MS DOS uvod	27.-02. mar.	14.00-19.00	925.000 din
3. Operacijski sistem MS DOS nadaljevalni	16.-18. jan.	9.00-15.00	450.000 din
4. Uvajanje PC v DO	05.-07. mar.	8.00-14.00	666.000 din
5. Urejevalnik besedila Word Star	19.-20. jan.	9.00-15.00	300.000 din
6. Delo s preglednicami LOTUS 1-2-3	08.-09. mar.	8.00-14.00	444.000 din
7. Delo z zbirkami podatkov dBASE III + začetni	20.-24. feb.	15.30-18.30	450.000 din
8. Delo z zbirkami podatkov dBASE III + nadaljevalni	19.-23. mar.	15.00-19.00	740.000 din
9. Integrirani programski paketi Framework	06.-10. feb.	8.00-13.00	750.000 din
10. Mrežno planiranje in vodenje projektov super project	05.-09. mar.	14.30-19.00	925.000 din
11. Projektiranje z računalnikom ACAD začetni	23.-27. jan.	8.00-13.00	625.000 din
12. Projektiranje z računalnikom ACAD nadaljevalni	12.-16. mar.	8.00-13.00	925.000 din
13. Programski jezik turbo C	13.-17. feb.	13.30-18.30	750.000 din
14. Programski jezik turbo Pascal	30.-03. feb.	15.00-19.00	600.000 din
15. Zbirnik (assembler) za 8808	12.-16. mar.	14.00-18.00	740.000 din
16. Uvod v programiranje	09.-20. jan.	15.30-18.30	750.000 din
17. Mikroročunalniške mreže	16.-30. mar.	15.00-19.00	740.000 din
	23.-27. jan.	13.30-18.30	625.000 din
	13.-17. feb.	08.00-13.00	750.000 din
	06.-10. feb.	13.30-18.30	750.000 din
	30.-01. feb.	9.00-13.00	360.000 din
	02.-03. feb.	8.00-14.00	360.000 din

Hkrati s tem razpisom pa že zbiramo prijave za druge oblike izobraževanja in tematske tedne.

Za uporabnike osebnih računalnikov SOKOL, GEPARD in DELFIN nudimo poseben 10 % popust.

Pisne prijave sprejemamo na naslov ZOTKS, Lepi pot 8, 61001 Ljubljana.

Zahvaljujemo se za izkazano zaupanje. S tovariškimi pozdravi.